

Delen is vermenigvuldigen

Herschikking sportaccommodaties geeft nieuw soort sportveldbeheer

De gemeente Hilversum heeft Berestein, één van haar sportcomplexen, alsmede de plaatselijke atletiekbaan, herschikt volgens het plan in de Sportnota. Beide renovaties lieten een complex puzzelwerk zien. In dit artikel allereerst aandacht voor Berestein, waar de voetbal- rugby- en cricketvereniging hun velden met elkaar delen. De totaal verschillende spelsoorten vragen bij een roulatiesysteem om velden die zich als een kameleon kunnen gedragen. En dus ook om een kameleon-opstelling door gebruikers en sportveldbeheerders.

Auteur: Karlijn Raats

Er ligt een witte deken over sportpark Berestein heen die de winterzon fel weerkaatst. Onder de heldere blauwe lucht van vandaag geeft de sneeuw wel een mooi plaatje van de nieuwste aanwinst van de gemeente Hilversum: voor V.V. Altius een nieuw kunstgras voetbalveld, twee gerenoveerde natuurgrasvelden, twee natuurgrasvelden voor de jeugd en een keepersoefenhoek, en daarnaast twee gerenoveerde rugbyvelden en twee nieuw aangelegde cricketvelden. Het complex is in zijn geheel opgesierd met subtiele hekwerken, extra verlichting en een nieuwe geluidsinstallatie. De renovatie van het sportpark is een onderdeel van een kwaliteitsslag die Hilversum doet op het gebied van haar sportaccommodaties. Niet alleen heeft ze een zwembad gerenoveerd en twee nieuwe sporthallen gebouwd, de atletiekbaan is ook op een '2010-niveau gebracht'. Voor 2012 moet er nog één binnensportcomplex bijkomen en komen er nog enkele kunstgrasvelden bij volgens de Sportnota.

Multifunctionele velden

Alvorens de renovatie van de atletiekbaan te bespreken, leggen Henk Milder, beleidsmedewerker van de gemeente, en Jaap Schuurman van Oranjewoud uit wat er op het Berestein-terrein moest gebeuren. "Op een ander sportcomplex, waar de hockey- en

cricketvereniging velden deelden, wilde de hockeyvereniging kunstgrasvelden door toename van jeugdleden. De cricketvereniging moesten we in overleg elders onderbrengen; Berestein bleek een geschikte nieuwe locatie. Maar we konden het terrein niet uitbreiden, dus we moesten gaan puzzelen om de grond optimaler en multifunctioneel te gebruiken. Bovendien wilde de gemeente een dringende wens van de rugbyvereniging, waarvan het eerste team vorig jaar bijna Nederlands kampioen werd, ruimtelijk mogelijk maken: het bouwen van een tribune bij hun hoofdveld op Berestein. Hiermee wil de semi-professionele club internationale wedstrijden naar zich toetrekken. Naast het onderbrengen van de cricketvereniging, aanleg van twee cricketvelden en gezamenlijk gebruik van een clubhuis, hebben we ruimte gecreëerd voor tribunes voor de rugbyvereniging en een Fifa Two Star kunstgrasveld, keeperstrainingsoefenhoek en wedstrijdvelden voor de jeugd aangelegd."

Aanbesteding

Ruimte creëren vergt puzzeltijd en strak overleg tussen de partijen. Wat voor soort aanbesteding was het? Schuurman verklaart: "Het betrof een onderhandse aanbesteding door de raad geaccordeerd, Design & Construct." Design & Construct-aanbestedingen door de opdrachtgever zijn aanbestedingen waarbij de

aannemer zelf het ontwerp maakt en daarvoor een prijs afgeeft. Dit om het geld verdienen aan meerwerk en fouten in het bestek te vermijden. Maar bij deze onderhandse gunning, waarin Oranjewoud zowel adviseur als aannemer was, gold dit allemaal niet. Schuurman: "Omdat we hebben gewerkt op basis van vertrouwen en ervaring, konden we een 'bouwteam' oprichten, waarin een paar collega's van Oranjewoud zaten, gemeentemedewerkers en verenigingsbestuursleden. We hebben gezamenlijk, rekening houdend met zowel marktprijzen voor de bouw en het budget van de gemeente, het bouwplan gemaakt. De voorbereiding en het overleg binnen deze groep duurde anderhalf jaar."

"Dit hernieuwde sport-complex is pionierswerk voor ons"

Elders in dit Fieldmanager-nummer staat een interview met professor Hennes de Ridder, die van mening is dat er teveel adviseurs rondlopen die het werk onnodig complex maken en daarmee uren kunnen schrijven, terwijl ze niet eindverantwoordelijk zijn voor het werk zoals bouw van sportfaciliteiten. Milder is het niet met De Ridder eens. "Wij als opdrachtgevende gemeente en de sportverenigingen als gebruikers leverden de input waarop Oranjewoud kon ontwerpen en vervolgens na opdrachtverstrekking

kon bouwen. Het bestek was niet groot en complex, maar een goede en heldere werkschrijving waarop de aanbieder werd gebaseerd. De kwaliteit is voornamelijk gebaseerd op het voldoen aan de Isa-keurmerken."

"Ruimte creëren vergt puzzeltijd en strak overleg tussen de partijen"

Vrijwilligerswerk

Het klein onderhoud zoals lijnentrekken, slepen op kunstgrasvelden, beregenen, de veldranden maaien met de bosmaaier, papirtjes en blaadjes van het veld ruimen en speelschade herstellen, de hagen snoeien en beregenen doen de vrijwilligers van de verenigingen op Berestein (die zijn verzameld in de 'Federatie Berestein') naast hun opstalonderhoudswerkzaamheden zoals de paden en de kleedkamers schoonhouden. Hierdoor krijgen de verenigingen van de gemeente een 'zelfwerkzaamheidsvergoeding'. De gemeente verzorgt het regulier en groot onderhoud en zorgt voor de aanschaf van materialen en op afroep voor voldoende dressgrond en wit zand. Vrijwilliger Jan Glas van V.V. Altius is erg in zijn nopjes met de veranderingen en vertelt over het veranderde onderhoud van de velden en opstellen sinds de renovatie: "Met de renovatie hebben we een beregeningsinstallatie gekregen,

duus beregenen is gemakkelijker geworden. Door de aanleg van het kunstgras voetbalveld is er minder modder in de kantine en kleedkamers. Dat is een hele vooruitgang met voorheen. Toen kon je blijven schoonmaken. Een smeerbeol was het! Niet alleen hebben we nu een kunstgrasveld, maar liggen er ook nette tegelpaden rond de velden. Die beperken het meenemen van vuil ook. Spelers nemen natuurlijk wel rubberkorrels mee naar binnen, maar dat is prima op te ruimen met de industriële stofzuiger die ik heb aangeschaft."

Sportveldonderhoud

De herindelings heeft ook het onderhoud van de sportvelden veranderd. Aangezien een cricketveld bestaat uit één smalle kunstgrasstrook met daar omheen natuurgras, heeft Oranjewoud één cricketveld kunnen squeezeen tussen en natuurgras voetbalveld enerzijds en de jeugdvoetbalvelden en de helft van een rugby-veld anderzijds, en maakt een ander cricketveld gebruik van het natuurgras van zowel de keeperstrainingshoek als een deel van het rugbyveld. Aangezien cricket andere spelelementen kent dan voetbal en rugby, zijn de dug outs, hekwerken en doelen rond de voetbal- en rugby-velden demontabel.

Wat vindt Hans Molleman van voetbalvereniging Altius, dagelijks als vrijwilliger werkzaam op het sportcomplex, daarvan? Molleman: "We delen onze velden met de cricketvereniging. Cricket heeft zijn speelseizoen van mei tot en

Hans Molleman (V.V. Altius): "Voortaan moeten we er bij overlap voor zorgen dat wanneer de cricketvereniging gaat trainen of een wedstrijd heeft, we alle voetbalspelelementen van het veld halen."

V.l.n.r.: Henk Milder (gemeente Hilversum), Jan Glas (V.V. Altius) en Jaap Schuurman (Oranjewoud).

“Sportveldbeheerders, medewerkers van Federatie Berestein en leden van de verschillende sportverenigingen moeten goed samenwerken”

met september en heeft dus bijna geen hinder van de sporten voetbal en rugby, want die hebben speelseizoenen van september/oktober tot en met mei. Voortaan moeten we ervoor zorgen dat indien er wél overlap is wanneer de cricketvereniging gaat trainen of een wedstrijd heeft, we alle voetbalspelelementen van het veld halen. Milders voegt toe: “Voor de sportveldbeheerders geldt dat zij de speelschade op de natuurgrasvelden op tijd herstellen is en dat er eerder dan normaal, ik denk dan aan april, al doorgezaaid wordt. Dat kan gemakkelijk ingepland worden met werkroosters en speelschema's voor voetbal en rugby. Het complexe hieraan is dat de verschillende disciplines, zoals gemeentelijke

sportveldbeheerders, medewerkers van Federatie Berestein en leden van de verschillende sportverenigingen goed moeten samenwerken om te zorgen dat er geen obstakels ontstaan in het gebruik van de velden.”

Pionierswerk

De beleidsmedewerker Sport en Recreatie verklaart voorts: “Dit hernieuwde sportcomplex is pionierswerk voor ons. We denken samen na over het goed overdragen van de velden door de verenigingen aan elkaar. Eén idee is bijvoorbeeld om bij de aanvang van een cricketwedstrijd of -training de demontabele dug outs, hekwerken en doelen op een wagen te zetten, zodat we ze snel en behendig kunnen verplaatsen. Dit zorgt voor

efficiënt beheer. We moeten ons sportveldbeheer nog goed op elkaar afstemmen, dat vergt wel even wat overleg en afspraken. Het eerste jaar willen we de vinger aan de pols houden op de naleving van die afspraken, maar daarna verloopt de samenwerking tussen de sportverenigingen vast en zeker als vanzelf.”

Overzichtsfoto van sportpark Berestein. De twee witte balken zijn kunstgras cricket pitches. Er omheen worden delen van de omliggende natuurgrasvelden gebruikt als cricket field.